

Beteckning: _____

Institutionen för vårdvetenskap och Sociologi

Nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser av
transitionsprocessen
- En litteraturstudie

*Marie Lindeborg
Rebecka Suders
September 2009*

Examensarbete 15 hp C-nivå
Omvårdnadsvetenskap

**Sjuksköterskeprogrammet 180 hp
Examinator: Bernice Skytt
Handledare: Catrine Björn**

Abstract

The purpose of this literature study was to describe the experiences of the transition period. Data were collected through databases CINAHL and Medline / Pubmed 19 articles were included in the study. The result was divided into five different items. Given the result the newly graduated nurses found out that the process of transition was an uncertain time followed by faltering confidence. They were totally unprepared for the clinical work and the responsibility which followed. The pressure and expectations from themselves and colleagues were big and heavy to carry. Colleagues saw the most recent graduates as unprofessional and "eternal students". Good and constructive support and guidance shows that transition process is easier to handle while an inadequate support could affect the performance of graduates and, at worst, lead them leaving the profession. The great responsibility that the graduates faced were experienced very stressful especially medical management and patient safety, increased their anxiety and that they found it difficult to transfer their theoretical knowledge into practice. The results also show the positive experiences of the newly graduates. Many experienced the transition process as challenging and evolving, and something that they could learn from.

Keywords: newly qualified nurse, transition, experience

Sammanfattning

Syftet med denna litteraturstudie var att beskriva upplevelserna av transitionstiden. Data samlades in via databaserna CINAHL och Medline/Pubmed 19 artiklar inkluderades i studien. Resultatet delades in i fem teman. Av resultatet framgick det att nyexaminerade sjuksköterskor upplevde transitionsprocessen som en osäker tid med ett sviktande självförtroende. De kände sig oförberedda på det kliniska arbetet och ansvaret som följde. Pressen och förväntningar från dem själva och kollegor var stor och tung att bära. Kollegorna såg oftast de nyexaminerade som oprofessionella och "eviga studenter". Bra och konstruktiv stöd och handledning visade att transitionsprocessen blev lättare att hantera medan en bristfälligt stöd kunde påverka de nyexaminerades prestationer och i värsta fall leda till att de lämnade professionen. Det stora ansvaret som de nyexaminerade ställdes inför upplevdes väldigt stressande framförallt medicinhanteringen och patientsäkerheten ökade på deras ängslan samt att de hade svårt att överföra sina teoretiska kunskaper till praktiken. Resultatet visade också på positiva upplevelser hos den nyexaminerade. Många upplevde transitionsprocessen som utmanade och utvecklande och någonting som de kunde ta lärdom av.

Nyckelord: nyexaminerade sjuksköterskor, transitionprocessen, upplevelser.

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION	1
1.1 SJUKSKÖTERSKEUTBILDNINGEN OCH SJUKSKÖTERSORS ANSVARSOMRÅDE	1
1.2 TRANSITION.....	1
1.3 SVÅRIGHETER SOM NYEXAMINERADE SJUKSKÖTERSKOR	1
1.4 FÖRSLAG SOM KAN UNDERLÄTTA FÖRSTA TIDEN I SJUKSKÖTERSKEYRKET	2
1.5 TEORETISK ANKNYTNING	2
1.6 PROBLEMATISERING	2
1.7 SYFTE	2
1.8 FRÅGESTÄLLNING.....	3
2. METOD	3
2.1 DESIGN	3
2.2 DATABASER.....	3
2.3 SÖKORD OCH SÖKSTRATEGI.....	3
2.4 URVALSKRITERIER	3
2.5 DATAANALYS	4
2.6 FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	5
3. RESULTAT	5
3.1 RESULTATÖVERSIKT.....	6
3.2 TABELL 3. VALDA ARTIKLARS SYFTE OCH RESULTAT.....	8
3.3 DEN SVÅRA TIDEN FRÅN SJUKSKÖTERSKESTUDENT TILL SJUKSKÖTERSKA	11
3.4 KOLLEGORS ATTITYDER TILL NYEXAMINERADE SJUKSKÖTERSKOR.....	11
3.5 STÖD OCH UPPMUNTRAN FRÅN KOLLEGOR UNDER FÖRSTA ÅRET I SJUKSKÖTERSKEYRKET	12
3.6 STRESS HOS NYEXAMINERADE SJUKSKÖTERSKOR.....	13
3.7 POSITIVA ASPEKTER AV TRANSITIONSPROCESSEN.....	13
4. DISKUSSION.....	14
4.1 HUVUDRESULTAT	14
4.3 RESULTATDISKUSSION.....	14
4.4 METODDISKUSSION	15
4.2 ALLMÄN DISKUSSION	16
REFERENSER.....	18

BILAGOR

1. Introduktion

1.1 Sjuksköterskeutbildningen och sjuksköterskors ansvarsområde

Socialstyrelsen utförde på uppdrag av regeringen 2001 (SOS 2002-107-1) en undersökning som visade att nyexaminerade sjuksköterskor har brister i stora delar av sitt yrkeskunnande. Ett flertal av sjuksköterskorna i undersökningen upplevde svårigheter med att föra över sina teoretiska kunskaper till klinisk verksamhet. En studie från England visade att en huvudorsak kan vara att sjuksköterskeutbildningens tyngd ligger på teoretiskt lärande och bristen på praktiska förberedelser kan innebära att nyexaminerade sjuksköterskor inte känner sig tillräckligt redo för att ge sig ut i arbetslivet (Ross & Clifford, 2001).

Sjuksköterskeutbildningen är sedan 1993 en treårig akademisk utbildning och har både en teoretisk och klinisk del (Svensk författningssamling (SSF) 2006:1053). Efter erlagd examen utfärdar Socialstyrelsen en sjuksköterskelegitimation. Legitimerade sjuksköterskor har ett ansvarsområde som omfattar omvårdnad. Enligt Socialstyrelsens allmänna råd om omvårdnad inom hälso- och sjukvården (SOFSSF 1993:17) är syftet med omvårdnad att stärka hälsa, förebygga sjukdom och ohälsa, återställa och bevara hälsa utifrån patientens individuella möjligheter och behov, minska lidande samt ge möjlighet till god vård.

1.2 Transition

Enligt Nationalencyklopedin (2008) definieras transition som övergång. Kramer publicerade en studie 1974 där upplevelsen av transitionen för nyutbildade sjuksköterskor beskrevs som en verklighetschock, en "reality shock". Studien omfattar nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser av ansvar, det kliniska kunnandet och rollen som nya sjuksköterskor. Kramers studie beskrev hur sjuksköterskor efter flera års studier och förberedelser kom ut i klinisk verksamhet som nylegitimerade och kände sig helt oförberedda på det faktiska ansvaret vilket var en chockartad upplevelse (Kramer 1974). Kramers studie banade väg för fortsatta studier om transition och hans teori om Reality Shock används än idag. Således är fenomenet transition väl dokumenterat och forskat om, Ferguson och Day (2007) tog i sin studie upp att arbetsgivaren, ansvariga för sjuksköterskeutbildningen samt den nyexaminerade borde vara väl medvetna om problemet.

1.3 Svårigheter som nyexaminerade sjuksköterskor

Deuschers (2008) studie visade att transitionen från sjuksköterskestudenter till nyexaminerade sjuksköterskor upplevdes stressig och en av anledningarna var bristen på självförtroende. Sjukhusmiljön upplevs ofta som främmande av många nyexaminerade sjuksköterskor. De upplever att de inte har tillräckliga kunskaper om sjukhusets utrustning samt att de saknar förståelse och stöd från mer erfarna sjuksköterskor. Nyexaminerade sjuksköterskor upplever även att det är stressande att behöva fatta egna beslut. Ingenting under sjuksköterskeutbildningen har lyckats förbereda studenterna på det faktiska ansvaret, ansvaret som sjuksköterskor upplevs många gånger som överväldigande (Pigott, 2001). Många sjuksköterskor känner besvikelse över att inte kunna leva upp till den roll som de har förväntats sig klara av. Även omgivningen såsom chefer och kollegor förväntar sig mer än vad sjuksköterskorna kan leva upp till. Det resulterar i att stressnivån ökar ännu mer och rädslan att göra fel och misslyckas gör sig ännu mer påtaglig (Ferguson & Day, 2007).

1.4 Förslag som kan underlätta första tiden i sjuksköterskeyrket

Olika studier visar på förslag som kan underlätta för nya sjuksköterskor att komma in i sin yrkesroll (Pigott, 2001; Ross & Clifford, 2001; Deuchscher, 2008). Ett förslag var att utbilda ett support team som ska finnas till för att stödja all sjukvårdspersonal men kanske framförallt nyutbildade. Genom regelbundna möten ska sjukvårdspersonal få tillfälle att prata igenom sina upplevelser på arbetsplatsen och genom bearbetning utvecklas och bli bättre (Ross & Clifford, 2001). Socialstyrelsen kom år 2002 ut med en rapport med ett förslag gällande att en allmän tjänstgöring (AT) införs för sjuksköterskor och att den allmänna tjänstgöringen avslutas med ett nationellt kunskapsprov. Legitimationen ska utfärdas efter godkänt kunskapsprov. Det skulle enligt Socialstyrelsen leda till att nyexaminerade sjuksköterskor som genomgått allmän tjänstgöring får bättre förutsättningar att fungera väl i yrket samt att arbetsgivaren skulle få tillgång till välutbildade och yrkesskickliga sjuksköterskor

1.5 Teoretisk anknytning

Betydelsen av teori ska betonas, att arbetet med teoriutveckling bidrar till att synliggöra omvårdnadens särart och specifika funktionsområde (Kirkevold, 2000). Omvårdnadsteoretikern Patricia Benner (1993) menar att forskning som tar sin utgångspunkt ur praktiskt omvårdnadsarbete har mycket att tillföra professionens utveckling. Det ska råda jämvikt mellan teoretisk och praktisk omvårdnad (Benner 1993). Benner (1993) har utvecklat en teori som bygger på matematikern och systemanalytikern S. Dreyfus och filosofen H. Dreyfus modell som antar att nybörjare, till exempel nyexaminerade sjuksköterskor, förhoppningsvis, genomgår fem olika stadier på sin väg till att bli rutinerad inom sin profession. De fem olika stadierna beskrivs som: novis, avancerad nybörjare, kompetent, skicklig och expert.

1.6 Problematisering

Transitionsprocessen från sjuksköterskestudenter till nyexaminerade sjuksköterskor beskrivs som omtumlande och påfrestande. I litteraturen beskrivs sjuksköterskors upplevelser av sin första tid som yrkesverksamma som en tung period med bristande självförtroende samt ibland avsaknad av tillräckliga kunskaper för att klara sina arbetsuppgifter. Transitionsprocessen verkar vara en påfrestande tid som det finns mycket forskning om, detta borde arbetsgivare och de ansvariga för sjuksköterskeutbildningen vara medvetna om (Ferguson & Day, 2007). En litteraturstudie över tidigare forskning om transitionsprocessen bör kunna vara till hjälp för de utbildningsansvariga, de framtida kollegorna och nyexaminerade sjuksköterskors kommande arbetsgivare. Även för sjuksköterskestudenter och nyexaminerade sjuksköterskor bör en litteraturstudie av detta slag vara en bra förberedelse inför det nya yrket. Författarna till denna studie vill sammanställa tidigare studiers resultat för att få reda på vad nyexaminerade sjuksköterskor upplever under transitionsprocessen. Samt se om bilden av transitionsprocessen är så negativ som introduktionen visar. I denna studie kommer begreppet transition att användas för att beskriva den sista tiden som sjuksköterskestudent och första tiden som sjuksköterskor.

1.7 Syfte

Syftet med föreliggande litteraturstudie var beskriva upplevelserna av transitionsprocessen från att vara sjuksköterskestudent till första året som legitimerad sjuksköterska.

1.8 Frågeställning

Hur upplever nya sjuksköterskor transitionsprocessen?

2. Metod

2.1 Design

Beskrivande litteraturstudie (Forsberg & Wengström 2008).

2.2 Databaser

Valet av databaser föll på CINAHL och Medline/Pubmed då de är de största databaserna inom omvårdnadsforskning.

2.3 Sökord och sökstrategi

Då syftet var att beskriva en upplevelse hos nyexaminerade sjuksköterskor, användes sökorden; experience, new och nurse. För att bredda sökningen ytterligare användes även sökorden; newly och qualified. Syftet var även att beskriva transitionstiden och då användes sökorden; transition och first year. Sökorden; staff nurse och nurses roll var ord som ofta återkom i funna artiklar inom ämnet transitionsprocessen samt efterföljande tid, de inkluderas i sökningen för att bredda den ytterligare. Dessa sökord har använts i olika kombinationer i båda sökmotorerna med det booleska ordet AND (tabell 1).

2.4 Urvalskriterier

Avgränsningarna/urvalskriterierna som gjordes var att artiklarna ska vara publicerade mellan åren 1998-2008, vara skrivna på engelska, finnas tillgängliga i fulltext, att de är tillgängliga utan avgift samt vara relevanta för studiens syfte. I de fall titeln överensstämde med syftet för studien lästes abstrakten, av dessa abstrakt valdes 26 stycken ut som svarade mot studiens frågeställningar och lästes i fulltext. Av dessa 26 inkluderades 15 artiklar i resultatet. Artiklar som exkluderades från studien var artiklar som inte svarar mot frågeställningen, artiklar som berör hela studietiden samt artiklar med låg kvalitet. Med låg kvalitet ansågs artiklar vara där metoden inte var passande för att svara på denna studies frågeställning, om etiska överväganden saknas eller om villkoren (se bilaga 1, 2) inte uppfylls enligt Willman, Stoltz och Bahtsevanis (2006) kvalitetsmallar för bedömning av kvalitativa och kvantitativa artiklar.

Tabell 1: Presentation av artikelsökning

Databas	Söktermer	Antal träffar	Valda källor/ Studier
CINAHL	Newly qualified AND Staff nurse	6	1
CINAHL	Graduate AND Nurse AND Transition	50	4
Medline/Pubmed	Newly AND Qualified AND Nurse	147	2
Medline/Pubmed	New AND Nurse AND Experience	179	2
Medline/Pubmed	Nurses role AND First year	116	1
Medline/Pubmed	Newly AND Graduated AND Nurse	70	5
Summa		568	15

2.5 Dataanalys

Författarna till föreliggande studie har båda läst alla abstrakt och artiklar för att sen diskutera dem tillsammans för att på så sätt minska risken för inkorrekt översättning eller misstolkning. De artiklar som överensstämde med studiens syfte och frågeställningar granskas enligt Willmans, Stoltz och Bahtsevanis (2006) mallar (se bilaga 1, 2). Artiklarna har graderats med en tregradig skala, hög-, medel- eller lågkvalitet, där de artiklar som graderades som låg kvalitet exkluderades för att öka tillförlitligheten i studien. De kvantitativa och kvalitativa artiklarna granskades enligt Willman et al. (2006), ”Mall för kvalitetsbedömning av kvantitativ artikel” (se bilaga 1) och ”Mall för kvalitetsbedömning av kvalitativ artikel” (se bilaga 2) (Willman et al. 2006). Den kvalitativa mallen består av 16 frågor och den kvantitativa mallen består av 20 frågor, varav fyra av dessa besvaras endast om studien använder sig av randomiserade forskningsmetoder. Svaren i mallarna ger en poäng vid Ja och noll poäng vid Nej. Varje artikel har sedan värderats enligt procentsatsen som räknats ut efter poängen i kvalitetsmallarna.

$$\frac{\text{Summan av uppfyllda villkor}}{\text{Totala antalet villkor}} \times 100 = \text{Kvalitetsvärde (\%)}$$

Procentsats värderingen har sedan gjorts enligt:

80-100 % Hög kvalitet

70-79 % Medel kvalitet

60-69 % Låg kvalitet

En sammanställning av artiklarna samt deras kvalitetsbedömning redovisas i resultatet (se tabell 2). Vidare under arbetets gång framkom upplevelser hos de nyexaminerade som kom igen i flera av artiklarna, dessa upplevelser skrevs ner. Efter att artiklarna lästs i sin helhet diskuterades dessa fynd och kategoriserades in under fem olika teman. Dessa fem teman om nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser utgör studiens resultat.

2.6 Forskningsetiska överväganden

Enligt Forsberg och Wengström (2008) är det viktigt att i litteraturstudier inkludera studier som har blivit godkända av ett etiskråd, eller har genomgått etiska överväganden. Denna studies citat och referenser är tydligt markerade. Oberoende av författarnas egna åsikter har artiklar kommit med i studiens resultat i enlighet med Helsingforsdeklarationen.

Deklarationen som kom till 1964 föreskriver etiska regler för forskning på människor (Helsingforsdeklarationen 2008). Alla studier som ingår i detta arbete har tagits med efter beaktande gällande ett etiskt förhållningssätt.

3. Resultat

Resultatet i studien redovisas med löpande text samt tabeller. Sju av artiklarna som togs med i studien bedömdes ha hög trovärdighet samt åtta artiklar bedömdes ha medelhög trovärdighet. Sju artiklar exkluderades då de bedömdes ha låg trovärdighet.

Av valda artiklar identifierades fem teman som genomgående har återkommit i artiklarna. Författarna har därför gjort dessa indelningar i resultatet:

- Den svåra tiden från sjuksköterskestudent till sjuksköterska
- Kollegors attityder till nyexaminerade sjuksköterskor
- Stöd och uppmuntran av kollegor under första året i sjuksköterskeyrket
- Stress hos nyexaminerade sjuksköterskor
- Positiva aspekter av transitionsprocessen

3.1 Resultatöversikt

Tabell 2. Valda källor som ingår i resultatet

Författare, land, år	Titel	Design/ Datainsamlings- metod	Undersöknings- grupp	Dataanalysmetod	Kvalitet
Clark, Holmes, England 2006	Fit for practice? An exploration of the development of newly qualified nurses using focus groups	Kvalitativ. Explorativ design. Fokusgrupper och individuella intervjuer	12 fokusgrupper, med 6-10 sjuksköterskor i varje, lika blandat med nyutexaminerade och erfarna.	Innehållsanalys	Medel
Jackson, England 2005	The experience of a good day: A phenomenological study to explain a good day as experienced by a newly qualified RN	Kvalitativ. Heideggerian fenomenologisk beskrivande ansats Öppna och ostrukturerade intervjuer.	8 sjuksköterskor som varit legitimerade högst ett år.	Giorgis framework	Hög
Johnstone, Kanitsaki, Currie, Australien 2008	The Nature And Implications Of Support In Graduated Nurse Transition Programs: An Australian Study	Kvantitativ Explorativ Beskrivande ansats. Enkäter samt intervjuer både individuellt och i fokusgrupp.	11 nyutexaminerade sjuksköterskor 34 arbetsgivare	SPSS cross-tabulation	Medel
Kelly, Courts, USA 2007	The professional self-concept of new graduate nurses	Kvantitativ Cross-sectional studie. Enkäter.	132 sjuksköterskor som varit legitimerade högst 6 månader.	The professional self-concept nurses instrument (PSCNI) Cronbach´s alpha	Medel
Löfmark, Smide, Wikblad, Sverige 2004	Competence of newly-graduated nurses – a comparison of the perceptions of qualified nurses and students	Kvantitativ Enkäter.	106 sista års studenter. 136 handledande sjuksköterskor.	Factor analysis Beskrivande analys.och Cronbach´s alpha	Hög
Maben, Macleod Clark,	Project 2000 diplomates´ perceptions of their	Kvalitativ ansats. Djupgående	10 sjuksköterskor som varit legitimerade	En ansats liknande den naturalistiska efterforskning av	Medel

England 1998	experiences of transition from student to staff nurse	ostrukturerade intervjuer	mellan 6 – 11 månader.	Lincoln & Guba	
Mooney, Irland 2007	Facing registration: The expectations and the unexpected	Kvalitativ ansats. Semi-strukturerade djupgående Intervjuer med öppna slut frågor.	12 sjuksköterskor som har varit legitimerade i högst 1 år.	Grounded theory	Medel
Mooney, Irland 2006	Newly qualified Irish nurse's interpretation of their preparation and experiences of registration	Kvalitativ Semi-strukturerade djupgående intervjuer	12 sjuksköterskor som varit legitimerade högst 10 månader.	Innehållsanalys Grounded theory	Medel
Nayda, Cheri, Australien 2008	From enrolled nurse to registered nurse in the rural setting: the graduate nurse experience	Kvalitativ Beskrivande Hermaneutisk fenomenologisk ansats Ostrukturerade fördjupande intervjuer.	4 f.d undersköterskor som just blivit legitimerade sjuksköterskor	Van Manens holistiska och selektiva analys Hycners analys.	Medel
O'Shea, Kelly, Irland 2006	The lived experiences of newly qualified nurses on clinical placement during the first six months following registration in the Republic of Ireland	Kvalitativ Beskrivande Hermaneutisk, Heideggerian, fenomenologisk ansats Intervjuer	10 sjuksköterskor som varit examinerade mellan 6-7 månader.	Tematiskt analys ram.	Hög
Parker, Plank, Hegney, Australien 2003	Adequacy of support for new graduates during their transition into workplace: A Queensland, Australia study	Kvantitativ Enkät	441 sjuksköterskor inom äldreomsorgen. 497 sjuksköterskor inom öppen akutvård 498 Sjuksköterskor inom sluten	SPSS Chi-square test	Hög

			akutvård		
Ranse, Arbon, Australien 2008	Graduate nurses lived experience of in-hospital resuscitation: A hermeneutic phenomenological approach	Kvalitativ Beskrivande Hermeneutisk fenomenologisk ansats med semi-strukturerade intervjuer.	6 sjuksköterskor som examinerades för mindre än 12 månader sedan, indelade i 2 fokusgrupper.	Temalogisk analys. Van Manen	Medel
Scott, Keehner, Swanson, USA 2008	New graduate nurse transitioning: Necessary or nice?	Kvantitativ Enkäter	329 sjuksköterskor som varit examinerade mellan 6 månader och 2 år.	X ² analys	Hög
Thomka USA 2001	Graduate nurses experiences of interactions with professional nursing staff during transition to the professional role	Kvalitativ Öppna intervjuer	16 sjuksköterskor	Tematisk analysmetod	Hög
Wangensteen, Johansson, Nordström, Norge 2007	The first year as a graduate nurse – an experience of growth and development	Kvalitativ Intervjuer	12 sjuksköterskor	Manifest och latent content analysis	Hög

3.2 Tabell 3. Valda artiklars syfte och resultat

Författare/år artikel	Syfte	Resultat
Clark, Holmes 2007. Fit for practice? An exploration of the development of newly qualified nurses using focus groups	Få allmänhetens syn beträffande kompetensen hos nyexaminerade sjuksköterskor och de faktorer som påverkar dess utveckling när de kommer ut och praktiserar i verkligheten.	Visar på att avdelningschefer har låga förväntningar på nyexaminerade sjuksköterskor medan nyexaminerade sjuksköterskor hade förväntningar på att de skulle klara av uppgifter som de inte kände sig redo för.
Jackson 2005. The experience of a good day: A phenomenological study to explain a good day as experienced by a newly qualified RN	Att ge en förklaring på hur nyexaminerade sjuksköterskor upplever och beskriver en bra dag.	Visar på fem teman som gör en bra dag: göra någonting bra, att känna ”jag klarar av det här”, att få en bra relation till patienten, att de känner att de uppnått någonting, att de får jobbet gjort samt att de har ett bra

		teamwork med personalen.
Johnstone, Kanitsaki, Currie 2008. The Nature And Implications Of Support In Graduated Nurse Transition Programs: An Australian Study	Att undersöka och beskriva: innebörden och vilken sorts stöd som nyexaminerade sjuksköterskor erbjuds eller inte erbjuds under deras första år i yrket, utveckling av en stödjande miljö samt en säker transitionsprocess för nyexaminerade sjuksköterskor.	Stöd och uppmuntran är en viktig del av den första tiden i yrket. Att få stöd hjälper, stödjer och stärker och leder till ökat mod och självförtroende hos nyexaminerade sjuksköterskor.
Kelly, Courts 2007. The professional self-concept of new graduate nurses	Att beskriva den yrkesmässiga självbilden bland sjuksköterskor inom akutvård och allmän medicin 6 månader efter examen. Att undersöka självförtroendet i relation till ålder, äktenskapligt status och utbildningsnivå, samt att undersöka deras uppfattning om hur väl förberedda de var för kliniskt arbete	De flesta sjuksköterskor redovisar att de hade bra kliniska erfarenheter och att sjuksköterskeprogrammet hade förberett dem väl. Nivån av professionellt självförtroende stod i positiv relation till ålder men skiljde sig inte beroende på äktenskapligt status eller utbildningsnivå.
Löfmark, Smide, Wikblad 2006. Competence of newly-graduated nurses – a comparison of the perceptions of qualified nurses and students	Att jämföra avgångsstudenters syn på deras kompetens med erfarna sjuksköterskors uppfattning.	Sjuksköterskestudenterna mätte sin kompetens som bra eller starkt utvecklad. Erfarna sjuksköterskor tyckte också så fast till en mindre grad.
Maben, Macleod Clark 1998. Project 2000 diplomates´ perceptions of their experiences of transition from student to staff nurse	Att beskriva upplevelsen av transitionen från student till legitimerade sjuksköterskor och att identifiera de faktorer som kan underlätta eller hämma transitionen.	Visar att sjuksköterskor kände sig vettskrämda, oroliga, rädda, stressade dagar och veckor efter registreringen. Brist på support från kollegor och brist på egen kontroll gjorde den första tiden svårare för nya sjuksköterskor.
Mooney 2007. Facing registration: The expectations and the unexpected	Undersöka hur nyexaminerade sjuksköterskor upplever transitionen från att vara student till att bli legitimerade sjuksköterskor på ett allmänt sjukhus på Irland.	Visar på att nyexaminerade sjuksköterskor har specifika behov, vilket man inte insåg. Den väldiga arbetsbördan vilket involverade mindre patient kontakt och mera icke omvårdnads uppgifter kom som en överraskning för de deltagande. Själva transitionsprocessen var inte alls vad de hade tänkt sig.
Mooney 2006. Newly qualified Irish nurse´s interpretation of their preparation and experiences of registration	Få en inblick i förberedelserna till att bli legitimerade sjuksköterskor och upplevelsorna efter en tid i yrket hos sjuksköterskor på Irland.	De medverkande rapporterade att sen examinationen har de blivit väldigt medveten om sin isolation och otillfredsställelse under studie tiden. Efter en tid i yrket njöt de av sin nya ökade status och att de blev erkända.
Nayda, Cheri 2008. From enrolled nurse to registered nurse in the rural setting: the graduate nurse experience	Öka förståelsen för transitionssprocessen till att bli legitimerade sjuksköterskor och öka medvetenheten om de särskilda behov som finns hos dessa	Visar på att nyexaminerade sjuksköterskor hade väldigt höga förväntningar på sina egna färdigheter och upplevde det som svårt att anpassa sig till sin nya roll.

	studenter.	
O`Shea, Kelly 2006. The lived experiences of newly qualified nurses on clinical placement during the first six months following registration in the Republic of Ireland	Undersöka upplevelsen hos nyexaminerade sjuksköterskor under deras första 6 månader i yrkeslivet på Irland.	De deltagande beskriver sina upplevelser som stressigt, stressen de kände var kopplad till det stora ansvar de hade i sina nya roller som sjuksköterskor. Situationer de inte var van vid ökade på stressen. De positiva upplevelserna var att känna sig behövd och känna att man gjorde en skillnad.
Parker, Plank, Hegney 2003. Adequacy of support for new graduates during their transition into workplace: A Queensland, Australia study	Vikten av stöd och uppmuntran till nyexaminerade sjuksköterskor under deras första tid i yrket inom de 3 sektorerna; äldre omsorg, privat och ofentlig akutsjukvård.	Antyder att det är en skillnad i sjuksköterskors uppfattning av stöd och uppmuntran för nyexaminerade beroende på; vilken sektor de jobbar inom, ålder och hur länge de har jobbat. Skillnaden är inte enbart mellan de olika sektorerna utan också inom sektorerna.
Ranse, Arbon 2008. Graduate nurses lived experience of in-hospital resuscitation: A hermeneutic phenomenological approach	Att utforska, beskriva och tolka erfarenheter av nyligen legitimerade sjuksköterskor som har deltagit i en akut kritisk händelse inom den icke-kritiska vårdmiljön	Visar på att de deltagande genomgick en beslutsprocess som slutade med att de kontaktade ett akutteam för hjälp. Detta beslut ifrågasatte de sedan för sig själva och tyckte att de skulle vara beredda och klara av att själva rycka in vid akuta situationer. De kände sig tillräckligt utbildade för att klara av bas akutsjukvård men var inte förberedda på rollen som ansvariga sjuksköterskor.
Scott, Keehner, Swanson 2008. New graduate nurse transitioning: Necessary or nice?	Undersöka hur arbetsledningen kan påverka nya sjuksköterskors tillfredsställelse och vilja att stanna kvar inom yrket.	Visar på att introduktionsprogram för nya sjuksköterskor är nödvändiga för deras tillfredsställelse och för att de ska stanna kvar på sin arbetsplats.
Thomka 2001. Graduate nurses experience of interactions with professional nursing staff during transition to the professional role.	Att beskriva upplevelser och uppfattningar hos nyexaminerade sjuksköterskor, utifrån interaktioner med erfarna sjuksköterskekollegor under transitionsprocessen.	Interaktionen med annan personal överensstämde inte med de nyexaminerade sjuksköterskornas förväntningar.
Wangensteen, Johansson, Nordström 2008. The first year as a graduate nurse – an experience of growth and development	Belysa hur nyligen nyexaminerade sjuksköterskor upplever sitt första år som legitimerad sjuksköterska.	Sjuksköterskor beskrev olika erfarenheter som resulterade i 3 kategorier; Erfarenhet av att vara ny, få omvårdnadserfarenheter och kompetens, erfarenheter av en tuff men utvecklande och lärorik tid.

3.3 Den svåra tiden från sjuksköterskestudent till sjuksköterska

Resultatet visade att artiklar tar upp transitionsprocessen som en tid av osäkerhet och brist på självförtroende (Maben & Macleod Clark, 1998; Kelly & Courts, 2006). Transitionstiden beskrevs som stressig och utmanande och de nyexaminerade identifierar sig själva i första hand som nyexaminerade högskolestudenter, i andra hand som sjuksköterskor (Ranse & Arbon, 2008). Känslan av att inte ha tillräckliga kliniska kunskaper gjorde att det är svårt att känna sig beredd på det kommande yrkeslivet (Clark & Homes, 2007; Mooney, 2007). Upplevelsen förstärktes ytterligare ute i det kliniska arbetet, sjuksköterskorna kände sig inte alls förberedda för att kunna ta självständiga beslut. Som några nyexaminerade beskrev det hade de "öar av kunskap" men det är svårt att applicera det på patienterna (Clark & Homes, 2007). Upplevelsen att sjuksköterskorna vårdade andra typer av patienter än de gjort när de var studenter, känsla av osäkerhet på sin egen kunskap och förmåga ökade känslan av osäkerhet. Just bristen på självförtroende och förmåga att tro på sina egna möjligheter och färdigheter fick dem än mindre att känna sig hemma i sin arbetsmiljö (Maben & Macleod Clark, 1998).

"When I was newly qualified I didn't know what I was doing half the time" (Clark & Homes 2006. s. 1215).

Vad som ytterligare visade sig var att förväntningar på sjuksköterskor var väldigt höga, vilket fick nya sjuksköterskor att känna sig skyldiga när de inte klarade av att leva upp till allas behov. De skulle klara arbetsuppgifter som de själva kände sig dåligt förberedda på, vilket ökade deras osäkerhet (Maben & Macleod Clark, 1998; Mooney, 2007). Dock visade forskning på att det är orealistiskt att förvänta sig att nyexaminerade sjuksköterskor är kompetenta och oberoende när de kommer ut i arbete och att det finns ett behov av att uppmärksamma deras fortsatta utveckling under den första tiden i yrket (Clark & Homes 2006).

Enligt Clark & Homes (2006) genomgår nyexaminerade sjuksköterskor olika utvecklingsfaser. Faktorer som verkade påverka dessa utvecklingsfaser var bland annat sjuksköterskornas självförtroende och förtroendet andra hade till dem. Hur arbetsmiljön såg ut och om de fick möjlighet att överföra sina färdigheter i kliniskt arbete. Ett effektivt handledarskap som innefattade både stöd, uppmuntran och utmaningar. Få möjligheten att lära sig praktiskt och sen få tid att reflektera över sina nya kunskaper, samt bli accepterade i vårdlaget.

Nya sjuksköterskor tyckte att det fanns mycket som kunde göras för att öka deras förberedelser inför sitt kommande yrkesliv. De kände att de hade ett stort behov av mera erfarenheter och mera kliniska övningar tillsammans med klassen, det skulle leda till att deras kliniska förmåga ökade. Just behovet av att få ökade kliniska erfarenheter ute på avdelningen upplevde de som det allra viktigaste samt att få mer patientkontakt och mera varierade arbetsuppgifter. Något som också var viktigt var att få handledarna under deras praktikplaceringar att verkligen göra sjuksköterskestudenterna medvetna om sina kunskaper inom olika områden och ge dem konstruktiv feedback. Det resulterade i ett ökat självförtroende hos snart nyexaminerade sjuksköterskor (Löfmark, Smide & Wikblad 2006).

3.4 Kollegors attityder till nyexaminerade sjuksköterskor

De nyexaminerade sjuksköterskorna var tvungna att möta och hantera fientliga och respektlösa attityder hos sina kollegor. De blev ofta bemötta respektlöst och avvisande. De mer erfarna sjuksköterskorna såg och behandlade inte de nyexaminerade som professionella

utan på ett oförskämt och förnedrande sätt fick de nyexaminerade sjuksköterskor att känna sig underlägsna och som "eviga studenter". (Maben & Macleod Clark, 1998; Johnstone, Kanitsaki & Currie, 2008). Även Thomkas studie (2001) visade på att kollegor kunde bete sig ohysat och fientligt, och på ett respektlöst sätt skvallrade de bakom deras ryggar och var kritiska över deras arbete framför andra kollegor och patienter. Det var inte ovanligt att nyexaminerade sjuksköterskor blev behandlade som barn, men samtidigt kunde de få arbetsuppgifter över sin nivå av utbildning och erfarenhet. När istället nyexaminerade sjuksköterskor mötte positiva attityder från sina kollegor stärktes deras självförtroende och ökade deras känsla av att tillhöra teamet (Maben & Macleod Clark, 1998). Många arbetsgivare var väl medvetna om personalens dåliga attityder samt hur negativt det kunde vara för den nyexaminerade. De visste även att det kunde påverka rekryteringen av ny personal (Johnstone et al. 2008).

3.5 Stöd och uppmuntran från kollegor under första året i sjuksköterskeyrket

Flera studier visade på att man som nyexaminerade sjuksköterskor behöver bra support och handledning för att transitionsprocessen och den första tiden i yrket ska bli den bästa möjliga (Parker, Plank & Hegney, 2003; Clark & Homes 2007; Johnstone et al. 2008). Nya sjuksköterskor upplevde att de mer erfarna sjuksköterskorna glömt bort att transitionsprocessen skapade stress och konflikter och att de kan generera känslor av osäkerhet hos dem som genomgår processen. Önskvärt vore om nya sjuksköterskor tillsammans med de mer erfarna kollegorna kunde komma fram till vad som individuellt förväntades av de nyexaminerade och sen ge dem konstant stöd efter deras behov (Thomka 2001). Bristande stöd från kollegor under transitionsprocessen kunde påverka nyexaminerade sjuksköterskors prestation och i värsta fall påverka dem till att sluta inom sjuksköterskeyrket (Thomka, 2001; Parker et al. 2003). Man kunde hitta ett positivt samband mellan sjuksköterskor som hade en bra introduktionsperiod och kände uppmuntran från sina kollegor, det stärkte deras självförtroende och ökade tillfredsställelsen (Thomka, 2001; Scott, Keehner & Swanson, 2008).

En bra introduktionsperiod kunde variera i tid och kvalitet, det var inte längden på introduktionen som spelade roll utan att avsikten med introduktionen var uppfylld (Wangenstein, Johansson & Nordström, 2008). Eftersom upplevelsen av dåligt självförtroende och bristande kliniska erfarenheter var stor bland nya sjuksköterskor, ville de själva känna att de kunde få stöd när de undrade över något. De nyexaminerade sjuksköterskorna ville känna att de fick passande och ändamålsenliga svar för att på så sätt utveckla det kliniska arbetet och få ett ökat självförtroende (Nayda & Cheri, 2008).

Många nyexaminerade sjuksköterskor avslöjade att det dåliga självförtroendet var störst i slutet av utbildningen samt i början på det nya jobbet, därför var det viktigt att stödet var som störst under de första veckorna som nyexaminerade. Skydds nätet som sjuksköterskor hade upplevt att de hade under studietiden fanns inte längre kvar. De behövde få uppmuntran så de visste att de var på rätt spår, att alltid kunna fråga en mer erfaren kollega om råd, samt få assistans när de kände sig osäkra (Johnstone et al. 2008). Dock kunde det visa sig vara ett problem då de erfarna sjuksköterskorna själva tyckte att supporten skulle gå till på lite olika sätt, de såg inte lika på sina roller som handledare. Vissa handledare tyckte att deras roll var att se till att den övriga personalen höll sig undan så den nyexaminerade fick lära sig av sig själv medan andra ansåg att åtminstone de första sex månaderna behövde nya sjuksköterskor all hjälp de kunde få (Clark & Homes, 2007).

Upplevelsen av brist på stöd och uppmuntran i situationer där patienter var väldigt krävande eller där patienter var dödligt sjuka resulterade i en extrem trötthet och det i kombination med en ökad arbetsbörda gav en sådan utmattning att det gick ut över den egna familjen. Den ökande pressen och ansvaret fick dem att ta med sig jobbet hem (Maben & Macleod Clark, 1998). Även stödet från skolan kunde bli bättre, nyexaminerade sjuksköterskor ville att personalen på vårdinstitutionen skulle visa mer glädje över sin profession och därmed öka den positiva atmosfären på skolan. Förmågan att få kliniska och akademiska kunskaper speglades av hur läraren upplevde sin egen profession och det hade stor betydelse för hur eleverna själva utvecklades professionellt (Kelly & Courts, 2007).

3.6 Stress hos nyexaminerade sjuksköterskor

Resultatet visar att upplevelser nyexaminerade sjuksköterskor hade under första tiden i arbete var framför allt stress. Stressen var kopplad till det stora ansvaret som lades på nya sjuksköterskor, de skulle klara av att leva upp till sin nya roll. Många av de situationer de ställdes inför var nya och de kände sig oförbereda att hantera dem, vilket ökade deras ängslan (O'Shea & Kelly, 2006; Ransie & Arbon, 2008). Sjuksköterskor upplevde att mycket de lärt sig i skolan var svårt att föra över i handling, vilket gjorde att oron för patienternas säkerhet ökade (Mooney, 2006). De förväntades ha en multifunktionell roll, att möta och behandla patienter med olika behov och i vissa fall få gå mellan avdelningarna ansåg nyexaminerade sjuksköterskor ytterligare öka deras stress (Nayda & Cheri, 2008). Även läkemedelshandlingen var ett stort stressmoment och framkallade en stor ängslan hos de nyexaminerade, många upplevde att de inte kunde matcha sina teoretiska kunskaper med det praktiska (Maben & Macleod Clark, 1998; Clark & Homes, 2007; Mooney, 2006). Att ansvara för administreringen av läkemedel upplevdes som skrämmande, känslan av att de helt plötsligt skulle ha detta ansvar var överväldigande trots att det var något som lärts ut redan på skolan. Att göra misstag, ha ansvar över patienter och konfrontera läkare framkallade också stress och ängslan hos nya sjuksköterskor (Maben & Macleod Clark, 1998).

"I freaked out, (silence) oh my god, I am going to kill everybody" (Mooney 2006. s. 843).

3.7 Positiva aspekter av transitionsprocessen

Både erfarna sjuksköterskor och snart nyexaminerade sjuksköterskor vittnade om att den etiska medvetenheten och förmågan att samarbeta och kunna samtala med patienter var områden som är starkt utvecklade hos nyexaminerade sjuksköterskor (Löfmark et al. 2006). Sjuksköterskor beskrev sin första tid i yrket som både en positiv och en negativ erfarenhet, en studie gjord i Norge där 16 nyexaminerade sjuksköterskor deltog upplevde att den positiva erfarenheten övervägde den negativa. Nya sjuksköterskor såg den första tiden som utmanande och utvecklande och de svårigheter de mötte vägdes upp av att de kunde ta lärdom av det. Nyexaminerade sjuksköterskor kände inte alls igen sig i Kramer's Reality shock, utan de menade att de var införstådda med att den första tiden var en lärotid (Wangenstein et al. 2008).

Flera studier visar att transitionsprocessen upplevs mer negativ än positiv (Maben & Macleod Clark, 1998; Pigott, 2001; Kelly & Courts, 2007). Men trots den negativa upplevelsen som de nyexaminerade sjuksköterskorna hade av transitionen så fanns det många positiva upplevelser av övergången. Kelly och Courts (2007) studie visade att många ansåg att de var väl förberedda inför sitt arbete och att de upplevde att de hade tillräckliga kliniska kunskaper.

Läroplanen i skolan var bra, de hade fått lära sig kritiskt tänkande vilket höjde deras utveckling och förberedde dem för sin nya roll.

Många nya sjuksköterskor uppgav att de uppskattade sin nya roll och att de inte ångrade sitt val av yrke som gav dem tillfredsställelse. Ord så som fantastiskt, briljant och älskar det användes av de nyexaminerade för att beskriva deras nya roll. Att få hjälpa en patient att tillfriskna eller få ett fridfullt slut, att få support av kollegor genom förtroende och ömsesidig respekt gav ökad tillfredsställelse hos nyexaminerade sjuksköterskor (Maben & Macleod Clark, 1998). En studie från Kentucky i USA visar att nyexaminerade sjuksköterskor hade bättre professionell självinsikt än sjuksköterskor som jobbat en längre tid inom sjukvården (Kelly & Courts, 2007).

4. Diskussion

4.1 Huvudresultat

Syftet med denna studie var att beskriva nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser under transitionstiden. En tid som visar sig vara tung, stressig och påfrestande. Många känner att de har bristande kliniska kunskaper och erfarenheter för att jobba som legitimerade sjuksköterskor efter studierna, vilket bidrar till att de känner sig otillräckliga och självförtroendet sviktar. De var inte alls beredda på ansvaret som följde med deras nya roll som sjuksköterskor. Pressen och förväntningarna de har på sig själva samt från kollegor var stor och upplevs som tung att bära. Ansvaret de känner var stressande, framför allt medicinhanteringen och patientansvaret. Känslan av att vara student och att även kollegorna ser dem som "eviga studenter" är inte ovanligt. Alla känner dock inte igen sig i den beskrivningen utan de tycker snarare att det är en sporre att vara ny och ser den första tiden som utmanande och utvecklande. Vikten av stöd från sina kollegor är stor då den bidrar till en ökad prestation och ett bättre självförtroende, brist på stöd kan leda till att de valde att lämna professionen.

4.3 Resultatdiskussion

Denna litteraturstudie visar att nyexaminerade sjuksköterskor upplever första tiden i sitt yrke som kaotisk och stressande (Maben & Macleod Clark, 1998; Clark & Homes 2007; Kelly & Courts, 2007). De identifierar sig fortfarande som studenter och inte som legitimerade sjuksköterskor. Denna attityd möter de även bland sina mera erfarna arbetskamrater. Kraven från kollegorna är höga och då de inte klarar av att leva upp till dem förstärks känslan av att vara den "eviga studenten". (Maben & Macleod Clark, 1998; Kelly & Courts, 2007; Johnstone et al. 2008; Ranse & Arbon, 2008). Resultatet visar dock att i de flesta studier känner de nyexaminerade sjuksköterskorna bättre självförtroende med tiden och det bidrar till att förtroendet för dem ökar. De växer in i rollen som sjuksköterska och deras kliniska kunskaper förbättras (Maben & Macleod Clark, 1998; Kelly & Courts, 2007; Johnstone et al. 2008; Ranse & Arbon, 2008). Det kan även ses i en studie gjord 2006 från Australien att den osäkerhet och bristande kliniska kunskap som de nyexaminerade sjuksköterskorna kände går över efter ett par månader och de kände sig säkrare på sin roll som legitimerad sjuksköterska. De nyexaminerade sjuksköterskorna börjar ta för sig mer och hitta en acceptans från sina kollegor (Newton & McKenna, 2007). Det stämmer väl överens med Clark & Homes (2007) studie där de tog upp olika utvecklingsfaser som nyexaminerade sjuksköterskor genomgick i

sin utveckling. Det kan antas vara de första stegen i Benners (1993) teori om de fem olika stadier nyexaminerade sjuksköterskor genomgår för att bli erfarna sjuksköterskor.

Resultatet i föreliggande studie visar ett återkommande problem med allt för liten klinisk erfarenhet vilket får konsekvenser för hur de nya sjuksköterskorna upplever sin första tid i yrket. Känslan av att inte kunna det man förväntas kunna ökar på osäkerheten och får nyexaminerade sjuksköterskor att känna sig skyldiga inför sina nya kollegor (Maben & Macleod Clark, 1998; Clark & Homes, 2007; Kelly & Courts, 2007; Mooney, 2006). De nyexaminerade har själva förslag på vad man skulle kunna göras för att öka självförtroendet, framför allt ge plats för ökade kliniska erfarenheter ute på avdelning under studietiden, men även mer kliniska övningar på skolan tillsammans med studiekamrater (Kelly & Courts 2007). Ett annat förslag för att förbättra förutsättningarna för nyexaminerade sjuksköterskor skulle kunna vara genom AT-tjänstgöring enligt tidigare förslag från Socialstyrelsen (SOS 2002-107-1).

Även vikten av stöd och uppmuntran fann författarna i föreliggande studie vara av stor betydelse. Positivt stöd kan ha så stor inverkan att det kan vara avgörande för huruvida nyexaminerade sjuksköterskor fortsätter inom sjuksköterskeyrket eller inte.

Att känna sig välkommen och veta att man kan fråga om allt var avgörande för hur snabbt man kommer in i arbetet och kan känna yrkesstolthet (Wangesteen et al. 2008). Att få positiv feedback och acceptans från sina kollegor visar således att självförtroendet ökar och nyexaminerade sjuksköterskor får en större arbetstillfredsställelse (Johnstone et al. 2008; Wangensteen et al. 2008). Det framgick även att negativ feedback var bättre än ingen feedback alls, då det gör att man kan ta till sig det negativa och omvandla det till något positivt och de känner att de blir en erfarenhet rikare (Wangensteen et al. 2008).

Många av artiklarna i resultatet visar att otillräckligheten och känslan av att inte ha tillräckliga kliniska erfarenheter gör att självförtroende gällande det stora ansvaret för patienterna sviker. Rädslan för att göra fel ökar på stressen och känslan av otillräcklighet. Tanken på att göra ett allvarligt fel gällande medicinhanteringen eller att förmågan att vara språkrör för patienten till läkaren sviktar skrämmer nyexaminerade sjuksköterskor (O'Shea & Kelly, 2006; Mooney, 2006; Ransé & Arbon, 2008).

Resultatet visar att Kramer's *Reality Shock* från 1974 fortfarande är aktuellt då många av de lästa studierna beskriver första tiden som en omtumlande tid som de nyexaminerade inte riktigt var förberedda på (Kelly & Courts 2006, Maben & Macleod Clark, 1998; Mooney, 2006; O'Shea & Kelly, 2006; Ransé & Arbon 2008). Det har gjorts en jämförande studie mellan nyexaminerade sjuksköterskor 1985 och 1998, den visar att sjuksköterskor 1998 fick bättre stöd under sin transitionsprocess, detta ledde till att de inte känner samma oro som sjuksköterskor som examinerades 1985 (Gerrish 2000). I samma studie framkommer det att supporten blivit bättre och att sjuksköterskorna känner sig säkrare i sin roll.

Detta kan tyda på att Kramers studie om problemen under transitionsprocessen har uppmärksamats och lett till vidare forskning. Vilket i sin tur kan vara anledning till att nyexaminerade sjuksköterskor har en bättre upplevelse av transitionsprocessen 1998 än vad de hade 1985.

4.4 Metoddiskussion

Forskning inom omvårdnad har ökat och den stora mängd vetenskapliga studier som publiceras gör det svårt för enskilda sjuksköterskor att ha möjlighet att ta del av all forskning. Behovet av att sammanställa vetenskaplig litteratur på ett systematiskt sätt är därför stort. En

litteraturstudie möjliggör detta genom att sammanställa tidigare forskning på ett tydligt och lättöverskådligt sätt (Forsberg & Wengström 2008).

Studien baseras på mestadels ny forskning vilket gör den så aktuell som möjlig, utslutande av äldre forskning begränsar dock möjligtvis resultatet. Artiklarna omfattar studier gjorda i USA, Irland, Australien, England, Sverige och Norge. Då de använda studierna är gjorda i länder med liknande förhållanden som i Sverige ökar chanserna att resultaten är överförbara till svenska förhållanden. De vetenskapliga artiklar som användes i föreliggande studie söktes genom databaserna, CINAHL och Medline/PubMed. Valet av sökmotorer grundade sig på att de valda är störst inom omvårdnadsforskning. Det finns en risk att viktig forskning har missats då andra databaser inte har genomförts.

Litteratursökningen i denna studie bygger på 15 studier med kvalitativ och kvantitativ ansats. Eftersom syftet med studien var att studera en upplevelse vore det mest gynnsamma att använda sig enbart av kvalitativa artiklar för att få fram upplevelser men i urvalsprocessen inkluderades även artiklar med kvantitativansats då det var svårt att hitta tillräckligt många kvalitativa artiklar i fulltext. De valda kvantitativa artiklarna svarar bra mot studiens syfte och ökar möjligheten att få en helhetsbild av det valda området.

Antalet studier om transitionstiden och nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser är förhållandevis många, således bedömdes underlaget för denna studie enligt författarna vara tillräckligt omfattande för att få fram ett resultat som svarar mot en större population.

I en litteraturstudie finns alltid svagheter att de tidigare studiernas resultat feltolkas och att det faktum att de är skrivna på engelska gör att det rent språkligt kan misstolkas. Eftersom alla artiklar lästs av båda författarna och sedan jämförts och diskuterats minskar risken för feltolkning samt ger ett trovärdigt resultat som inte färgas av författarnas egna åsikter. Genom att författarna valde att ta ur kategorier för de mest återkommande upplevelserna blir det lättare för läsaren att få en översikt över artiklarna för att på så sätt bilda sig en uppfattning om resultatet. De olika kategorierna redovisades sedan som olika stycken i resultatet vilket kan göra att resultatet upplevs som mera lättöverskådligt för läsaren att bedöma. Då många resultat överensstämde med varandra i de olika studierna ökar trovärdigheten i föreliggande studie.

4.2 Allmän diskussion

Nyexaminerade sjuksköterskor kan den första tiden uppleva en tid full av osäkerhet och ångslan. Omställningen från att ha varit studenter till att bli legitimerade sjuksköterskor verkar vara överväldigande och svår att hantera. Känslan av att inte kunna någonting och fortfarande vara på studentnivå kan tyda på att sjuksköterskor har för lite klinisk erfarenhet som många studier också pekar på. Detta fenomen borde utbildningsansvariga vara medvetna om, vilket i sin tur borde leda till att förslag på åtgärder diskuteras t.ex. att den kliniska praktiken ökas på, samt att skolan under sina handledar utbildningar informerar om studier som denna. Det förslag som Socialstyrelsen hade på en AT-tjänstgöring är något som författarna till denna studie skulle vilja kom upp till diskussion igen, då även de ansvariga inom kommuner och landsting borde vara medvetna om de problem som finns för nyexaminerade sjuksköterskor.

Om nyexaminerade sjuksköterskor utstrålar osäkerhet och sviktande självförtroende så kan det inte vara lätt för erfarna sjuksköterskor att visa respekt och förtroende. Det kanske skulle underlätta om studier om transitionsprocessen skulle komma ut till sjukvårdspersonal. Vilket förhoppningsvis medför att sjukvårdspersonal som läser studier som denna har en ökad

förståelse för nyexaminerade sjuksköterskors upplevelser av transitionsprocessen. Författarna till denna studie förvånas över att institutionspersonalen inte alltid framhäver professionen som något positivt. I Kelly & Courts (2006) studie ville de studerande att personalen skulle framhäva glädjen med sjuksköterskeyrket och visa en större yrkesstolthet. Författarna till denna studie känner inte igen sig i detta, utan tycker att institutionspersonalen verkligen lyfter fram sjuksköterskeprofessionen som något man ska vara stolt över. Då resultatet som framkommit i denna studie stämmer bra överens med Kramers (1974) teori om en *Reality shock* behövs fortsatt forskning kring ämnet. Medvetenheten bör ökas både bland institutionspersonal på sjuksköterskeprogrammet och bland vårdpersonal därför vore det önskvärt att forskning i framtiden riktar sig till dem. Författarna till föreliggande studie tycker även att det behövs studier som jämför upplevelserna av transitionsprocessen över tid för att se om det sker en förändringsutveckling. Avslutningsvis hoppas författarna att denna studie kan leda till att behovet av vidare forskning uppmärksammas, då resultat i denna studie visar på mycket negativt under transitionsprocessen.

Referenser

- Benner, P. (1993). *Från novis till expert – mästerskap och talang i omvårdnadsarbete*. Lund: Studentlitteratur.
- Clark, T., & Homes, S. (2007). Fit for practice? An exploration of the development of newly qualified nurses using focus groups. *International Journal of nursing studies*, 44, 1210-1220.
- Duchscher, JE. (2008). Transitions shock: the initial stage of role adaptation for newly graduated Registered nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 65, 1103-1113.
- Ferguson, L., & Day, R. (2007). Challenges for new nurses in evidence-based practise. *Journal of Nursing Management*, 15, 107-113.
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2008). *Att göra systematiska litteraturstudier*. Stockholm: Natur & Kultur
- Gerrish, K. (2000). Still fumbling along? A comparative study of newly qualified nurses perception of the transition to qualified nurse. *Journal of Advanced Nursing*, 32, 473-480.
- Jackson, C. (2005). The experience of a good day: A phenomenological study to explain a good day as experienced by a newly qualified RN. *Accident and Emergency Nursing*, 13, 110-121.
- Johnstone, M-J., Kanitsaki, O., & Currie, T. (2008). The Nature And Implications Of Support In Graduated Nurse Transition Programs: An Australian Study. *Journal of Professional Nursing*, 24, 46-53.
- Kelly, S., & Courts, N. (2007). The professional self-concept of new graduate nurses. *Nurse Education in Practise*, 7, 332-337.
- Kirkevold, M. (2000). *Omvårdnadsteorier analys och utvärdering*. Lund: Studentlitteratur.
- Kramer, M. (1974). *Reality shock: Why nurses leave nursing*. Saint Louis: C. V. Mosby company.
- Löfmark, A., Smide, B., & Wikblad, K. (2006). Competence of newly-graduated nurses – a comparison of the perceptions of qualified nurses and students. *The Authors. Journal Complication*. 53, 721-728.
- Maben, J., & Macleod Clark, J. (1998). Project 2000 diplomates' perceptions of their experiences of transition from student to staff nurse. *Journal of Clinical Nursing*, 7, 145-153.
- Mooney, M. (2007). Facing registration: The expectations and the unexpected. *Nurse Education Today*, 27, 840-847.
- Mooney, M. (2006). Newly qualified Irish nurse's interpretation of their preparation and experiences of registration. *Journal of Clinical Nursing*, 16, 1610-1617.
- Nationalencyklopedin. 2008. Åtkomst September 22 2009, från <http://www.ne.se/>

- Nayda, R., & Cheri, J. (2008). From enrolled nurse to registered nurse in the rural setting: the graduate nurse experience. *The International Electronic Journal of Remote Health Research, Education, Practice and Policy*, 8, 900. (Online).
- Newton, J., & McKenna, L. (2007). The transitional journey through the graduate year: A focus group study. *International Journal of Nursing Studies*, 44, 1231-1237.
- O`Shea, M., & Kelly, B. (2006). The lived experiences of newly qualified nurses on clinical placement during the first six months following registration in the Republic of Ireland. *Journal of Clinical Nursing*, 16, 1534-1542.
- Parker, V., Plank, A. & Hegney, D. (2003). Adequacy of support for new graduates during their transition into workplace: A Queensland, Australia study. *International Journal of Nursing*, 9, 300-305.
- Pigott, H. (2001). Facing reality: The transition from student to graduate nurse. *Australian Nursing Journal*, 7, 24-6.
- Polit, D., & Beck, C. (2008). *Nursing Research (8th ed.)*. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins.
- Ranse, J., & Arbon, P. (2008). Graduate nurses lived experience of in-hospital resuscitation: A hermeneutic phenomenological approach. *Australian Critical Care*, 21, 38-47.
- Ross, H., & Clifford, K. (2001). Research as a catalyst for change: the transition from student to registered nurse. *Journal o Clinical Nursing*, 11, 545-553.
- Scott, E., Keehner, M., & Swanson, BS. (2008). New graduate nurse transitioning: Necessary or nice?. *Applied Nursing Research*, 21, 75-83.
- Socialstyrelsen. (2002). *Översyn av nytexaminerade sjuksköterskors yrkeskunnsande och kompetens i förhållande till hälso- och sjukvårdens behov*. Artikelnr: 2002:107:1 Stockholm: Socialstyrelsen.
- Socialstyrelsen. (1993:17). *Socialstyrelsens allmänna råd. Omvårdnad inom hälso- och sjukvården*. Återkomst februari 6 2008, från http://www.sos.se/sosfs/1993_17/1993_17.htm
- Svensk Författningssamling. 2006:1053. Förordning om ändring i högskoleförordningen. Åtkomst februari 6 2008, från <http://62.95.69.3/SFSdoc/06/061053.PDF>
- Sveriges Läkareförbund. 2008. World medical association declaration declaration of Helsinki. Åtkomst april 27 2009 från <http://www.slf.se/upload/4404/DoH-Oct2008.pdf>
- Thomka, L.A. (2001). Graduate nurses experiences of interactions with professional nursing staff during transition to the professional role. *Journal of Continuing Education in Nursing* 32, 15-20.
- Wangensteen, S., Johansson, IS., Nordström, G. (2008). The first year as a graduate nurse – an experience of growth and development. *Journal of Clinical Nursing*, 17, 1877-1885.

Willman, A., Stoltz, P., & Bahtsevani, C. (2006). *Evidensbaserad omvårdnad – en bro mellan forskning och kliniks verksamhet*. Studentlitteratur AB.

Bilaga 1 – Mall för kvalitetsbedömning av kvalitativ artikel

Forskningsmetod	☐ RCT	☐ ej RCT	
Kontrollgrupp/er	☐ Ja	☐ Nej	
Exklusions/ inklusionskriterier	☐ Ja	☐ Nej	
Intervention	☐ Ja	☐ Nej	
Beskrivet syfte	☐ Ja	☐ Nej	
Urvalsförfarandet beskrivet	☐ Ja	☐ Nej	
Representativt urval	☐ Ja	☐ Nej	
Demografiska fakta	☐ Ja	☐ Nej	
Randomiseringsförfarande beskrivet	☐ Ja	☐ Nej	(endast om RCT)
Likvärdiga grupper vid start	☐ Ja	☐ Nej	(endast om RCT)
Analyserade i den grupp som de randomiserats till	☐ Ja	☐ Nej	(endast om RCT)
”Blindning” av patienter, vårdare och forskare	☐ Ja	☐ Nej	(endast om RCT)
Bortfallsanalysen/ storleken beskriven	☐ Ja	☐ Nej	
Adekvat statistisk metod	☐ Ja	☐ Nej	
Etiskt resonemang/ anonymitet	☐ Ja	☐ Nej	
Är instrumenten valida	☐ Ja	☐ Nej	
Är instrumenten reliabla	☐ Ja	☐ Nej	
Är resultatet generaliserbart	☐ Ja	☐ Nej	
Svarar huvudresultatet mot syfte och frågeställning	☐ Ja	☐ Nej	
Är resultatet objektivt presenterat	☐ Ja	☐ Nej	
Är artikeln överskådlig och lättläst	☐ Ja	☐ Nej	

Ja = 1 poäng

Nej = 0 poäng

Summa: _____

Sammanfattande bedömning av artikel Hög Medel Låg

Bilaga 2 – Mall för kvalitetsbedömning av kvalitativ artikel

Tydlig problemformulering	☐ Ja	☐ Nej
Är kontexten formulerad	☐ Ja	☐ Nej
Etiskt resonemang /anonymitet	☐ Ja	☐ Nej
Urval, relevant	☐ Ja	☐ Nej
Urval, strategiskt	☐ Ja	☐ Nej
Metod för urvalsförfarande tydligt beskrivet	☐ Ja	☐ Nej
Demografiska fakta	☐ Ja	☐ Nej
Metod för datainsamling tydligt beskrivet	☐ Ja	☐ Nej
Metod för analys tydligt beskrivet	☐ Ja	☐ Nej
Är resultatet begripligt	☐ Ja	☐ Nej
Råder datamätnad	☐ Ja	☐ Nej
Råder analysmättnad	☐ Ja	☐ Nej
Redovisas resultatet klart och tydligt	☐ Ja	☐ Nej
Svarar huvudresultatet mot syfte och frågeställning	☐ Ja	☐ Nej
Är resultatet objektivt presenterat	☐ Ja	☐ Nej
Är artikeln överskådlig och lättläst	☐ Ja	☐ Nej

Ja = 1 poäng

Nej = 0 poäng

Summa: _____

Sammanfattande bedömning av artikel Hög Medel Låg